Οι θλίψεις και οι πειρασμοί (Γέροντας Κλεόπας Ηλίε, Ρουμάνος ησυχαστής και διδάσκαλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 10 Μαΐου, 2016

Οι πόνοι στον κόσμο είναι επακόλουθα της αμαρτίας (Ιώβ 4, 8· Ψαλ. 7, 14-16· Παροιμ. 22, 8· Ιερ. 4, 18). Τα διάφορα παθήματα είναι τιμωρίες για αμαρτίες (Λευ. 26, 24-28· Β' Βασ. 7, 14), **αν, όμως, θα δεχθούμε όλα τα παθήματα με υπομονή και ευχαριστία, θα μας φέρουν μεγάλο πνευματικό όφελος προς σωτηρία της ψυχής μας**. Γενικά βλέπουμε, ότι όσο πληθαίνουν οι αμαρτίες και οι κακίες στον κόσμο, τόσο πληθαίνουν και οι παιδαγωγικές επισκέψεις, δηλαδή ο λιμός, οι σεισμοί, οι πόλεμοι, οι πάσης φύσεως αρρώστιες και ο θάνατος. Η μέριμνά μας, των χριστιανών, είναι **να εγκαταλείψουμε τις αμαρτίες, να συμφιλιωθούμε με τον Θεό και να έχουμε φόβο Θεού, ταπείνωση και υπομονή**, και **τότε όλες αυτές οι ταλαιπωρίες θα λιγοστέψουν και θα μας είναι πολύ ωφέλιμες για τη σωτηρία μας**.

Ποιος είναι ο λόγος και ο σκοπός των θλίψεων;

Για τους χριστιανούς ο σκοπός των θλίψεων είναι μόνο ένας: η εξιλέωση των αμαρτιών εδώ στη γη με διαφόρων ειδών ασθένειες, θλίψεις και πόνους, για την κάθαρση και τη σωτηρία της ψυχής. **Για τους κακούς που δεν θέλουν να διορθωθούν, να μετανοήσουν, οι θλίψεις από τη γη παραμένουν ως ένας αρραβώνας των αιωνίων βασάνων**. Και γι' αυτούς που δέχονται με υπομονή και ευχαριστία τον πόνο και στρέφονται στη μετάνοια, ο πόνος, οποιουδήποτε είδους και αν είναι, είναι η καλύτερη οδός διορθώσεως και εξιλεώσεως των αμαρτιών, που τους λυτρώνει από τα αιώνια βάσανα.

Βλέπουμε πως όσοι πάσχουν περισσότερα στη γη είναι πιο συμφιλιωμένοι με τη συνείδησή τους, είναι πιο καλοί, πιο ταπεινοί, πιο δυνατοί στους πειρασμούς, πιο κοντά στο Θεό, και σώζονται πιο εύκολα, όπως ο δίκαιος Ιώβ, ο φτωχός Λάζαρος, οι άγιοι Απόστολοι, οι Μάρτυρες, οι Όσιοι και τόσοι άλλοι. Και όποιοι ζουν καλά, είναι υγιείς, έχουν περιουσίες και ό,τι επιθυμούν πάνω στη γη, αλλά είναι συνήθως ολιγόπιστοι, ανελεήμονες, τύραννοι, πλεονέκτες, εγωιστές, αυτοί φοβούνται τον θάνατο και πεθαίνουν με βαριές αμαρτίες, προς αιώνια τιμωρία.

Ο πόνος στέλνεται από τον ουρανό για τη σωτηρία, για δοκιμασία, για τη συγχώρηση αμαρτιών και για πνευματική πρόοδο. Μόνο να τον δεχόμαστε με ευχαριστία, σαν από το χέρι του Θεού, όπως λέει και ο προφήτης Δαβίδ: «*Η ράβδος*

σου και η βακτηρία σου, αυταί με παρεκάλεσαν» (Ψαλ. 22, 5). Επομένως η ράβδος και η βακτηρία του πόνου παρηγορεί τους καλούς και τους πιστούς, τους δίνει πρόοδο στις καλές πράξεις, τους καθαρίζει από αμαρτίες και τους κάνει άξιους μεγαλύτερου στεφανιού και ανταμοιβής στον ουρανό. Και για τους κακούς, η ράβδος του πόνου είναι κάλεσμα προς μετάνοια, είναι τιμωρία αντί τιμωρίας και χαλινάρι, διότι δεν θέλουν να πλησιάσουν τον Κύριο (Ψαλ. 31, 10).

Πώς πρέπει να υπομένουμε την αρρώστια, την αδικία, τη λοιδορία, τη φτώχεια και οποιοδήποτε πόνο πάνω στη γη;

Να έχουμε πρώτα την πίστη ότι ο πόνος, οποιουδήποτε είδους και αν είναι, ορίζεται για μας από τον Θεό, τον ουράνιό μας Πατέρα, προς σωτηρία μας και όχι προς αιώνια καταδίκη μας. Έπειτα πρέπει να δεχθούμε τον πόνο με **υπομονή** και **ευχαριστία**. Και η υπομονή μας πρέπει να συνοδεύεται από **ευσέβεια** και **εγκράτεια** (Β’ Πετρ. 1, 2-7· Κολ. 1, 11) και από **ελπίδα**.

Η υπομονή στον πόνο αυξάνεται μέσα μας με την **προσευχή**, την **εξομολόγηση** και **θεία κοινωνία**, με την **ανάγνωση ιερών βιβλίων**, με τον **συλλογισμό των παθών του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και όλων των Αγίων Του** · με την επίσκεψη αυτών που ασθενούν βαρύτερα από εμάς και με τον συλλογισμό της αιώνιας μακαριότητας στον παράδεισο. Διότι **άλλη οδός σωτηρίας δεν υπάρχει, παρά μόνο με τον σταυρό, με το πάθος, με την υπομονή και τη θυσία** , όπως λέει ο Σωτήρας: «*εν τη υπομονή ημών κτήσασθε τας ψυχάς υμών*» (Λκ. 21, 19). «*Ο δε υπομείνας εις τέλος, ούτος σωθήσεται*» (Ματθ. 24, 13).

Τι εννοούμε με την λέξη πειρασμοί και γιατί επιτρέπει ο Θεός να δοκιμάζεται ο άνθρωπος;

Οι πειρασμοί είναι δοκιμασίες που έρχονται στους ανθρώπους από τον διάβολο και από τους δούλους του, τους κακούς ανθρώπους. Ο Θεός επιτρέπει να έρχονται στον άνθρωπο πειρασμοί για τη **δοκιμασία της αγάπης τους προς τον Θεό** (Δευτ. 8, 2)· για τη δοκιμασία της υποταγής μας (Δευτ. 8, 2)· για τη δοκιμασία της μη επιθυμίας κέρδους (Ιώβ 1, 9· 12). Γεγονός είναι ότι οι πειρασμοί ανταποκρίνονται πάντοτε στην αδυναμία της ανθρώπινης φύσεως. Στους δυνατούς στην πίστη ο Θεός ορίζει βαρύτερους πειρασμούς, για να προοδεύουν στην αγιότητα και να γίνονται άξιοι μεγαλύτερων στεφανιών. Και στους ασθενείς στην πίστη και στην υπομονή η Θεία Πρόνοια ορίζει εύκολους πειρασμούς, για να μπορέσουν να τους νικήσουν και **να μην απελπίζονται**.

Ποιες είναι οι πραγματικές πηγές των πειρασμών;

Τρεις είναι οι πηγές των πειρασμών: η επιθυμία της σαρκός, η επιθυμία

των οφθαλμών και η αλαζονεία του βίου (Α΄ Ιω. 2, 16)· ή «η **φιληδονία**, η **φιλοδοξία** και η **φιλαργυρία**, από όπου γεννιούνται όλα τα κακά», όπως λέει ο **άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός** (Φιλοκαλία). Με αυτά τα τρία είδη πειρασμών προσπάθησε ο σατανάς να δοκιμάσει τον Χριστό (Ματθ. 4, 2-11).

Ποιοι είναι οι εχθροί που μας πολεμούν και μας φέρνουν πειρασμούς μέχρι τον θάνατο;

Τρεις είναι οι εχθροί που μας πολεμούν και μας φέρνουν πειρασμούς μέχρι τον θάνατο: ο διάβολος, οι ηδονές του κόσμου και το σώμα . Αυτοί οι τρεις εχθροί μάς πολεμούν με κάθε είδος πειρασμών και πολύ λίγοι είναι εκείνοι οι χριστιανοί που καταφέρνουν, με τη βοήθεια του Χριστού, να βγουν νικητές στην πάλη με τους πειρασμούς και με τις ηδονές αυτού του κόσμου. «*Εάν μη Κύριος φυλάξη πόλιν, εις μάτην ηγρύπνησεν ο φυλάσσων*», λέει το Άγιο Πνεύμα με το στόμα του ψαλμωδού (126, 1). Αλλά με βοηθό τον Σωτήρα «*ουδείς ημών πορθείται την πόλιν*».

Ποιοι είναι οι μεγαλύτεροι πειρασμοί, με τους οποίους μας μάχονται οι τρεις αυτοί εχθροί των ψυχών μας;

Ο διάβολος, η πηγή κάθε κακού, μας βάζει σε πειρασμό ιδιαίτερα με **λογισμούς απιστίας, βλασφημίας, δισταγμού, απελπισίας, υπερηφάνειας και κενοδοξίας**. Και έμμεσα ο διάβολος μας βάζει σε πειρασμό μέσω ανθρώπων **με λογισμούς αλαζονείας, κενοδοξίας, οργής και πορνείας· με τη φιλαργυρία, την πλεονεξία, τον φθόνο, την έριδα, με την κατάκριση του άλλου, με τη φλυαρία** κ.ά. Επίσης **με το σώμα** μάς φέρνει ο διάβολος πειρασμούς με την **οκνηρία, τη λαιμαργία, τη μέθη, την πορνεία, τη ραθυμία του θελήματος, την αναισθησία της καρδιάς** και τα όμοια.

Ποιοι είναι οι πειρασμοί που γνωρίζονται και νικιούνται πιο δύσκολα;

Πιο δύσκολα γνωρίζονται και νικιούνται οι νοεροί πειρασμοί της ψυχής, δηλαδή οι λογισμοί βλασφημίας, ο δισταγμός στην πίστη, η απελπισία, η μεγάλη ιδέα για τον εαυτό μας, η υψηλοφροσύνη, η εμπιστοσύνη στον εαυτό μας κ.ά. Και **από τους σωματικούς πειρασμούς οι πιο δύσκολοι να νικηθούν και οι πιο επικίνδυνοι είναι οι λογισμοί της πορνείας, διότι συνδέονται με τη φύση, με το σώμα. Έπειτα, όποιον υπερηφανεύεται μέσα του, ο Θεός τον αφήνει να πέσει στην πορνεία** . Γι’ αυτό οι άγιοι Πατέρες μας εντέλλονται να φεύγουμε από οποιαδήποτε αφορμή πορνείας, από κάθε σαρκική σκέψη πριν να γίνεται αυτό αμαρτία· να αποφεύγουμε οποιοδήποτε πρόσωπο μας σκανδαλίζει και μας ωθεί προς τη φοβερή αμαρτία της πορνείας.

(Από το περιοδικό «Όσιος Φιλόθεος της Πάρου» τ. 8, Μάιος-Αύγουστος 2003, εκδ. Ορθόδοξος Κυψέλη, σελ. 11).

(Πηγή ηλ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)